

GNOJENJE BREZ KEMIČALI OB SAJENJU

Pri balkonskih rožah in lončnicah smo se kar navadili na gnojilne raztopine, ki jih v rastni sezoni uporabljamo enkrat na teden, da bi naše rastline bujno rasle in bogato cvetele. Jeseni jih največkrat zavržemo s šotnim substratom vred. Pri vrtnih trajnicah, pa je zadeva čisto drugačna. Enkrat jih posadimo in potem od njih pričakujemo, da bodo rasle in cvetele leta in leta. Zato mora gnojenje seveda biti čisto drugačno. Pri sonaravnem ali ekološkem vrtnarjenju pa še zlasti veljajo posebna pravila.

Žal je tudi pri gojenju vrtnih trajnic, kot tudi pri urejanju vrtno trate in celo pri pripravi sadilnih jam za sajenje dreves in grmovnic marsikdaj še vedno najlaže uporabiti šoto in mineralna gnojila. To naj bi bila kombinacija, ki tlem doda potrebno organsko snov in hrano za rastline. To je sicer res, vendar ob mnogih spremljajočih negativnih učinkih za trajno plodnost tal. Zato se v sonaravnem vrtnarjenju poslužujemo drugačnih metod, ki so prav tako učinkovite in nam življenja ne bodo zakomplicirale. Pa pri tem sploh ni potrebno nobenih ekstremnih filozofij in čudaških tehnik.

Jesenske astre ob spomladanskem sajenju pognojimo s kompostom, da bodo lepo cvetele že prvo leto.

Stara kmečka modrost je učila: '**KAMENJE VEN IN GNOJ NOTRI !**'

Tak je bil namreč nasvet dobre vile kmetu s kopico lačnih otrok in nerodovito njivo. In s pomočjo tega nasveta je baje kmet nahranil lačno družino.

Če to ljudsko modrost prenesemo v sodobno vrtnarjenje, bodo rezultati pomenili bogat pridelek zdrave zelenjave in bogato in zdravo okrasno rastlinje ob predpostavki seveda, da izberemo prave rastline, o čemer smo v naši rubriki že veliko govorili.

Brez dobre zemlje torej ni uspešnega vrtnarjenja. Izjema so le tiste rastline, ki so že po naravi sila skromne. Ampak te so še vedno v manjšini.

Tudi krizanteme ne marajo prav puste zemlje, zato ob sajenju potrebujejo spodbudo v obliki komposta ali podobnega gnojila.

Gnojenje vrtnim trajnicam je torej sestavljeno iz dveh komponent. Prva je priprava tal za sajenje z gnojenjem vred. Druga pa je skrb za stalno prehranjenost tal skozi vso življensko dobo trajnic. Ob sajenju torej poskrbimo, da v zemlji ne bo trdih in grobih primesi, kot je kamenje, ostanki betona, opek in podobno. Zemljo temeljito in globoko zrahljamo in ji dodamo organskih čimbolj naravnih gnojil. Včasih je to bil gnoj, ki pa ga je čedalje manj in ima zaradi spremenjenega načina priprave čedalje več plevelnih semen in zato manjšo uporabno vrednost. Kompost je drugi zelo dober vir hrane za rastline in pripomoček za

vzdrževanje trajne godnosti tal. Če smo poskrbeli, da nima plevelnih semen in ga imamo dovolj, bo z njegovo pomočjo uspeh zagotovljen. Naslednji odličen vrtnarjev pomočnik ob sajenju so organska gnojila, ki so kompostu podobna, kot sta biopost in bioaktiv, ker vsebujeta poleg rastlinskih hranil tudi mnoge mikroorganizme, ki sicer živijo v naravi in spreminjajo organsko snov v humus. Šele potem so na vrsti razna druga gnojila organskega izvora, ki sicer imajo mnoge dobre lastnosti in vsebujejo organska hranila, ne vsebujejo pa živih mikroorganizmov, ki v tleh poskrbijo za stalno samoobnavljanje in trajno spreminjanje vseh organskih rastlinskih odpadkov v snovi, ki služijo zemlji za ohranjanje plodnosti in godnosti.

Gnojenje z organskimi gnojili ob sajenju je torej potrebno za start rasti, potem pa moramo skrbeti, da se zemlja ne izčrpa in postane nerodovitna in zbita. O tem pa prihodnjič.

Tekst:

Jožica Golob-Klančič

univ. dipl. ing. hort.

Fotografije:

Mojca Rehar Klančič

univ. dipl. ing. agr.